

RAIKKÜLA

KOLHOOSI JUHATUSE JA ÜHISKONDLIKE ORGANISATSIOONIDE INFOLEHT

Nr. 11 (29) NOVEMBER 1989

AUSTATUD RAIKKÜLA RAHVAS!

ELU EESTIMAAL ON jõudnud uue aja künnisele — see tähendab, et vabariigi kõrgem võimuorgan on andnud õiguse ajaloolis-õigevalliku hinnangu sündmustele pool sajandit tagasi. Tehakse pingutusi teel õigusriigi poole, IME elluviimiseks.

KUIDAS OLEME MEIE oma tööde ja tegemistega toime tulnud?

Viimased aastad on põllumehel äärmiselt keerulised olnud. Tõusnud on masinate ja seadmete, mineraalväetiste, ehitusmaterjalide ning jõusööda hinnad. Lisandunud on transpordimaks, suurenenud tsentraliseeritud maksumus ning jõusöödahinnad. Alusturvas tuleb majandil kinni maksta (7 kop. kg). Varem tegi seda riik. Ainuüksi jõusööda kallinemise tõttu on meil käesoleva aasta väljaminekud suurenenud mõõduväärtustega võrreldes üle 150 tuhande rubla. Paraku põllumajandussaaduste kokkuostuhinnad on jäänud muutmatusks.

Tõusnud on meie töötajate töötasu — käesoleval aastal rajoonis suuruselt kuusandal kohal. Sel aastal maksame staažitasu kõigile töötajatele ning ega preemiagi aasta töötulemuste eest tulemata jää.

Tekib ilmselt küsimus: kust see raha võetakse? Tõsi, eeltoodud arvestades ei saa ju meie rahaline seis kuigi kuldne olla, kuid olen seliskohal, et rahvas peab praeguses elukalliduse tõusu tingimustes oma osa kindlasti kätte saama. Millele ma baseerun?

Oleme siiani hakkama saanud ilma tootmislaenu (rajoonis tootmislaenu 13 majandis) Pangas on arvel üle 150 000 rubla sularaha. Käesoleval aastal on loodetav kasum 704 tuhat rubla, mis ületab planeeritud 54 tuhande rubla võrra. Loodetavaks rentaabluks kujuneb 30%, mis ületab rajooni keskmist 8%. Tulemuslikum on tootmine Saltagusel, Valtus, Purilas, Kaius ja Kohilas.

Teravilja saagikus aida-kaalus kujunes 24,8 ts/ha, mis on rajooni viies tulemus. Rohkem saadi Valtus, Kaius, Mahtas ja Härglas. Kartulisaak 193 ts/ha oli rajooni viies, kõrgem — Kaius. «Tasujas», Valtus ja Kodilas.

Kuigi talveks on oma rajandist varutud söötasid üle kolmandiku võrra rohkem kui mullu. teeb muret rohtsöötade vähesus. Hea, et selle vähesuse kvaliteet on tunduvalt parem kui varasema-

tel aastatel ja varutud on ka söödapõhku.

Olgu siinkohal ka ära öeldud, et meie põhuruloonide vinnad on kehva kvaliteediga, lahtise põhuga katmata ja asjaosalistele küll au ei tee.

Normaalselt on kulgenud piima tootmine. 1. oktoobriks jõudsimel toodangult lehma kohta eelmise aasta tasemele ning aasta lõpus loodame pooldada kilogrammimullusest enamat. (Rajoonis terveks prognoositakse 88 kg tagasiminekut.) Samuti oleme piima suutnud planeeritud odavamalt toota.

Hästi on kasvanud rook- ja nuumloomad. Nerde kariluiive on suurenenud 15%. Ööpäevane juurdekasv (613 r) on kõrgem vaid Valtus ja Järvakandis.

Rahule ei saa jääda saakasvatuse töötulemustega. Ühepäevane juurdekasv on 85 g väiksem rajooni keskmisest. Objektiivsete põhjuste (söödetahtsus, eeskätt valgusöötade puudus, raskused sigade realiseerimisel riigile jne.) kõrval peab tõdema, et tegu on ka lohkuse ning sigalaid teenindavate teenistuste (eeskätt energeetikateenistuse) trahvi saamatusega. Sama kaastab ka hiljutine revisjonikomisjoni kontrollreidi akt.

Üha rohkem saab selgeks, et Eestimaal vanade väljakujunenud arusaamadega edasi minna ei saa. Kuid vigade vältimiseks ei tohi ka midagi kiirustades teha, andmata kindlalt aru tagajärgedest. Peame leidma ainult meie sõbraliku tee. Ettevalmistuseks oleme viimastel aastatel pidanud eraldi kulude arvestust tootmisloikude ja üksuste kaupa. Selgitamist vaibab veel igapäevane osa ma'andi põhivahendites. Selle tööga on rajoonis kõige kaugemale jõudnud Vigala ja Valtu kolhoos.

OLEME REALISTID

Ökonoomiline töö on takerdunud, kuna noored naisspetsialistid on asunud lapsi kasvutama. Tuleb mõelda ka järeltulijale põlvele.

Samuti on tootmisloikude juhtide initsiatiiv olnud tagasihoidlik.

Loodan, et järgmise aasta jõuksul võtavad ka meil uued isemajandavad töövormid kindlama kuju.

ÜLDKÄSE, EI INIMENE ei ela ainult leivast. Püüame seda põhimõtet ka rakendada Hameel on ma'andi meeskoorist Maiu Kanguri juhtimisel. Meie meeste laul on tänuväärne Tartu laulule. Raula kirikua'as vahadussõja avarama transpordimisel. Lisaks kohalikud esinemised. Tore, et sidemed ulatuvad ka üle Soome lahe.

Rõõmustab üle 90 aastaste traditsioonidega puhkpillorkester Haldi Tageli juhatusel. Teist aastat saavad meie lapsed rahva'antsu tantsida Raikküla 91. koolis Klubi korraldusel laste protantsurina Arne Liivi juhendamisel, kes mõõduväärt kevadel organiseeris Raikküla tantsurühmi mis peaks kujunema traditsiooniks.

Unustatud ei ole ka meie raudteel. eakaid kolhoosnikke, kellele me võlgume kõigi raskuste kiuste maaelu

järjepidevuse. Maksame kolhoosi asutajaliikmetele pensionilisa ning püüame neid ikka tähtpäevadel lilleõiega meeles pidada.

INIMESTES TAHAKS NÄha rohkem headust ja ausust. Tuleb tunnetada ka teist inimest enda kõrval, näha temas liitlast maaelu edendamisel. Enesesetõmbumise ja umbusaldusega loome ainult liigseid pingeid, mis ei vii elu edasi, vaid lühendavad meie kõigi elupäevi. Mujal maailmas ollakse nendest pingetest vabad, naeratus ei jää neid maha ka eriolukordades. Seda on meil kõigil tarvis näha, vabaneda pidevast murekoormast ning tunda ennast tiesti vaba inimesena. Ilmselt nõuab see küllaltki pikka aega, kuid jäädes ausaks enese ja teiste vastu pole see sugugi võimatu.

Elu on kordumatu. Ärgem otsigem tõe ainult varjukülgedest, püüame maksimumselt osa saada ka elu helegalt poolt. Oma probleemidega peame eeskätt kohapeal ja üheskoos hakkama saama.

Scovin teile rohkem süra silmadesse — usku, lootust, armastust.

PEETER ALASEPP,
esimees

Mida peate esmaseks oma tulevases saadikutöös?

PEETER ALASEPP: «Pean esmajoones tähtsaks Raikküla kunagise kultuurimaine taastamist, kohaliku rahva elatustaseme tõstmist, loodushoiu ja toidulaua rikkalikumaks muutmist.

Eestimaa inimese jaoks Eestimaa probleemide lahendused peavad kulgema alt üles, st. minu jaoks Raikküla inimeste seisukohast läheduses.»

LAINA ARRO: «Esmaseks peab kujunema valla moodustamine ja selle kaudu suurema rõhu asetamine haridusele, tervishoiule ja eriti üksikute vanurite eest hoolitsemisele. Pean silmas koollise lapsesõbralikumaks muutmist, tehnilise haasi täiustamist või näiteks Raikküla veiskripunkti juurde hambaravi võimaluse loomist.

Annan endale aru, et päevapealt pole võimalik midagi paremaks muuta. Saadikuid ootab suur tööpöid.»

TIIA KIVISELG: «Kuna olen kandideerinud seadud Raikküla EIK poolt, siis tõsiasjaks selles suunas, et leida lahendusi laste ja emade probleemidele, st. aidata meie kasvandikel leida uusi kontakt emadega. Kaitsesin lastekodu laste õigusi, aitaksin orbuldel leida häid kasuvarumaid ja sõpru.

Vallas peaks olema oma valla lastele väike lapsesõbralik turvakodu või talutüüpi majapidamine, kus saaks arendada abivajajate laste tööoskusi ning ühiskonna ja pereliikmetega suhtlemist.

Pooldan praeguse EIK reorganiseerimist.»

AIN PILDRE: «Rakendaksin võimalust mööda oma jõu ja oskused inimväärsema elukeskkonna loomisele kohapeal, nagu loodushoid, kool, lasteaed, kaubandus ja üldine sotsiaalsfäär.»

URMAS PALLON: «Kuna ma ei kuulu värvilistesse parteidesse, siis tulevases töös vastutaksin ainult kohaliku rahva ees. Esmalt alustada tingimuste ja eelduste loomisest valla moodustamiseks. Peale põhjaliku arupidamist peaks järgnema konkreetsed teod.

Paiksed inimesed peavad valla kaudu saama lahendada oma kõik probleemid. Valla omavalitsuse seadustele allutada ka kõik kohalikud majandid.

Rakendada konkreetsed meetmed ja vahendid keskonna reostuse vähendamisele.

Mitmeski mõttes abivajavatele lastele kohalike tur-

vakodude või õppetalu de rajamine.»

LEINO LUKS: «Pean vallas vajalikuks kohaliku korrakaitse süsteemi loomist. Arvan, et Raikküla EIK oma praegusel kujul tuleks likvideerida ja kohalikud vähemarenenud lapsed suunata tagasi üldhariduslikku kooli.»

AIVAR PAJO: «Muuta tuleks praegust haldussüsteemi kohaliku omavalitsuse (valdade) moodustamise suunas. Luua vallas õiguslikud eksisteerimise alused. Suurt tähelepanu pöörata loodushoiule.»

HEIKI SASSIAN: «Esmalt pööraksin põhirõhu võimalustele kohalike inimeste heaolu taastamisele valla tingimustes.

Teiseks tõsine rõhk loodushoiule.

Kolmandaks, siduda valla tahtlikkuse alusel rahvast ühiskondadesse ja spordiliikumisse.»

HARRI KUUSEMETS: «Kui tulevast valdade moodustamist silmas pidades, siis kõigepealt tuleb saavutada vallas valla õigused.

Seisaksin hea pensionäride olmemurede lahendamise eest. Tõsiselt tuleb tegelda lasteaedade, koolide, arstipunktide ja üldiste olmeprobleemide lahendamisega.»

TONU RAHULA: «Oma püüdlused jaotan kaheks: põhieesmärk ja kõik sellest tulenevaks. Meil on ainult üks suur soov: iseseisva Eesti riigi taastamine. Ainult see eesmärk annab rahvale usku ja lootust tulevikule. Majanduse, hariduse ja kultuuri juhtimist tuleb maksimaalselt detsentraliseerida. Rajooni volikogu saadikuna tahaksin anda endast kõik, et juhtimine ja vastutamine antaks võimalikult rohkem alltasanditele. Püüan teha kõik, et käivitada see mehhanism, mis annaks inimestele tagasi töötahte, otsustamisjulguse, mõtlemisvõime ja kaotaks meis pimedat kuulduse tähta rümalaid korraldusi.»

Küstitles ERNE TAMMARU

VALMISRINGKOND NR. 1

Nemad on registreeritud saadikukandidaatideks Raikküla KÜLA Rahvasaadikute nõukogusse.

FARRI KUUSEMETS — sünd. 1924, pensionär, Kaigepere küla

Laine ARRO — sünd. 1943, Raikküla k/n esimees, Kaigepere küla

Peeter ALASEPP — sünd. 1949, Raikküla kolhoosi esimees Rapla, Tulbi 4—2

Tiia KIVISELG — sünd. 1958, EIK defektoloog, Raikküla küla

Heiki SASSIAN — sünd. 1961, Raikküla kolhoosi insener, Lipa küla

Leino LUKS — sünd. 1942, Raikküla kolhoosi autojuht, Raikküla küla

Urmes PALLON — sünd. 1960, Raikküla kolhoosi peaväestur, Raikküla Keskuse 8-8

Aivar PAJO — sünd. 1961, Raikküla kolhoosi autoelektrimehhaanik, Raikküla Keskuse 6-6

Ain PILDRE — sünd. 1957, Raikküla 9kl. Kooli direktor, Raikküla Keskuse 8

VALMISRINGKOND NR. 9

Rajooninõukogu saadikukandidaadiks valimisringkonnas nr. 9 Raikküla kolhoosist kandideerib **TONU RAHULA** sünd. 1949. a., kolhoosi aseesimees, kõrgem haridus, elukoht Rapla, Tallinna mnt. 47—21, tel. 56 033.

RAIKKÜLA KÜLA RSN KOHALIKE NÕUKOGUDE

VALIMISTE JAOSKONNAKOMISJONI NR. 24 KOOS-SEIS:

Andrus Pajo — tähtsusetehhi juhataja; komisjoni esimees.

Peeter Palusoo — kultuuri osakonna juhataja; komisjoni esimehe at.

Milvi Kipper — Raikküla EIK õpetaja; komisjoni sekretär.

Anne Kalf — Raikküla 9kl. kooli õpetaja.

Einar Erik — traktorist.

Elli Kälde — seafarmi brigadir.

Lemmi Torjus — dispetšer.

Peep Pärna — autobussi juht.

Ule Anderson — metsavaht.

Riho Vält — varustaja.

Oktoobrikuu keskel oli Raikküla kolhoosi aü konverents **ETTEKANNE KOMITEE ESIMEHELT AILE ORASTELT.**

1989. a. on majandi töötajad saanud mitmesugustest allikatest kokku 25 ravituusikut. Alates eelmisest aastast on muutunud üpris keerukaks saada tuusikuid «Kurressaare» ja «Tervise» sanatooriumi. Võrreldes 1988. aasta sa-

tused, töö lastega 1500 rbl., kultuurinventari ja siseseseade soetamine 5000 rbl., kultuur ja sport 300 rbl., aü liikmete materiaalne toetus 12 000 rbl., aü aktivistide premeerimine 460 rbl.

Töötajate olme- ja töötühtimusi on püütud järkjärgult parandada. Amortiseerunud väikelautades on töötühtimused endiselt raskevoitu.

käsitusse, millest võidakse kokkuleppe alusel eraldada rajoonile mitte rohkem kui 20% (palgad, majanduslikud toetused jne). Mida laekunud rahaga teha, jääb enda otsustada: aru antakse ainult revisjonikomisjonile.

Kolhoosi aü komitee avaldas tänu aü aktivistidele Helgi Satsile, Laine Ogale, Asta Satsile, Vaike Pajole, Ludmilla Käsperele, Helje

Ametiühingu töomailt

ma ajavahemikuga, on tänavu kasvanud haigestumisuhtude ja haiguspäevade arv.

Tootmisega seotult on seni olnud kaks õnnetusjuhtumit 46 töövõimetuse kalendripäeva, väljaspool tootmist kolm juhtu 67 töövõimetuspäeva.

Haigestumistest on enamlevinud gripp, järgnevad luu- ja lihasesüsteemihaigused ja arterite ja asteroideide haigused.

1989. a. jäi laekunud aü liiknemaksudest organisatsioonikäsitusse 65%.

Tänavused kultused on planeeritud avaliku kultuurikasvatustööks.

13. oktoobril 89 oli kolleegide revisjonikomisjoni kontrollreis loomakasvatuse farmides ja mitmes teises tootmishoones.

Akti sisu arutati 3. novembril juhatuses koosolekul ja spetsialistide nõupidamisel 13. novembril 1989. Kä-

REVISJONIKOMISJONI ARUANDEST.

280 aü liiget. Aü rahadest on muretsed kolhoosi meeskoorile ja VIAle esinemiirietus. Rahaline asjaajamine korras.

Tuntühtuvi, kuhu läks senini eraldatud 35% aü rahadest.

Jaan Olli vastusest saime teada, et selle rahaga peetakse üleval põllumajandustöötajate aü rajoonikomitee, vabariiklik komitee ja presiidium. Sellest rahast tehti veel eraldisi spordile, NSVL AÜ KK arvele jm.

Plaanis on et edaspidi jääks kogu raha kohaliku aü käsutusse.

Ka korralik kartulisaak tööpäanduse majja. Kuna kartulit jõuti koristada rohkem kui kahjastada, siis tekkis keskuse osakonnas lõpuks üks selline «suurkuhi», millega enam midagi ei osatud

koristamata ehitusmaterjali de jäägid.

Ka korralik kartulisaak tööpäanduse majja. Kuna kartulit jõuti koristada rohkem kui kahjastada, siis tekkis keskuse osakonnas lõpuks üks selline «suurkuhi», millega enam midagi ei osatud

Klochile, Vello Kaldale, Eino Jõesaarele ja Tõnu Rahulaile. Maatöötajate aü näidiskõhikirja tutvustas Jaan Olli.

LÜHIDALT. Moodustuvad iseseisvad sõltumatud Eesti ametiühingud. Kohaliku aü komitee otsust ei või keegi tühistada.

Aü kohustuseks jääb edaspidi ainult inimeste eest seismine (elatusase, minimaalpalgamaar pensionid, puhkused).

Kohapealsel aü organisatsioonil pole aruandluskohtust kõrgemale liisandile. Otsustati põhimõtteliselt

Olude suunil on siin sügisel kevaditi kurja ilma eest ajutiselt varjule paigutatud suuremates kogustes teravilja või kartulit. Et hoonestruktuuril pole sellisteks vajadusteks projekteeritud, siis kipuvad paneelidest laotud seinad iga ilmakaare poole laiali vajuma. Tõsine probleem, mille üle juhatusel pead murda.

EP-raugoppes sai selleks kuus zooinženeri diplomi kätte. Maret Satsi. Juhatuses poolt tänuühiks 200 rubla preemiast.

Juhatus otsustas kehtestada väljastpoolt kolhoosi kasutustele ja eraisikutele klubide ruumide kasutamise eest rahatasu: fuajee koos baariga 100 rubla ööpäev; suurisaal 150 rubla ööpäev.

Kolhoosi inimestele võimaldatakse ruume tasuta, kuid klubijuhataja võtab ruumetellimud isikult käest sisse 50 rublase kautsjoni. Kui ruumid ja inventar tagastatakse täies korras, siis makstakse kogu kautsjon tagasi. Lõhutud või kahjustatud in-

kiitavues pchikirja tekst kolhoosi aü Komitee esimeheks valiti taas Aile Oraste, liikmed: Liina Jõerar, Helgi Satsi, Einar Erik, Leino Luks, Andrei Ivanov ja Lemmi Torjus.

Revisjonikomisjon: Laine Oga, Asta Satsi ja Vello Kalda.

Aruandeperioodi pikkuseks määrati 3 aastat.

Otsustati liituda aü rajooni organisatsiooniga.

Aü rajooniliidu volinikuks valiti Aile Oraste.

AILE ORASTE

Leida võimalus ja vahendid, et saksa päritoluga maadeuriija ja mitmekülge loodusteadlase krahv Alexander von Keyserlingi (15. 08. 1815-08. 05. 1891) kodukalmistu korrastada ja tema mälestus jäädvustada Raikküla nn. Hauametsas.

Oktoobrikuu eesmärgid: Heino Kensaapä 22 tööpäeva; Armin ja Valter 19, Gennadi Rumm 18, Inge Veljaots 16, Olev Puntso 13, Peeter Pärdi 12, Pille Vuks 9, Koit Kõvatoomas 8, Meelis Väli 6 tööpäeva.

Koos väikeimate riistatõega kokku 15 inimest. Kvartali-preemia jääb ühtekokku 22 töötajal tasku panemata. Muidugi vastavalt kolhoosi põhimäärusele kiputakse 15-16-päevase kurjastimise patuste aastahüvituse kallale.

Eks need õnnetusjuhtumid ei ole

Juhatuses

vandati abinõud puuduste kõrvaldamiseks.

Etteloetud puudustest rešimeed tehes pidi esimees Peeter Alasepp nentima: «Kõige hirmsam asi juures on hoolimatus ja lohakas!»

Kahjuks on see nii: peaaegu iga objekti puuduste loetelu «kaunistab» korratu ümbrus, ripakid või mahakukkunud ukSED, purunenud aknad, kõrvaleheidetud ohutuskaitseme, lahtised elektrikilbid, masinarataste alla talutatud jõusõõr või väetised, ülevoolavad setekaevud või

peale hakata. Tagatipuks jäeti kuhi katmata. Juhatus karistas peaaegnoom Jaak Kildveed 25% ja keskuse osakonna juhatajat Eduard Oganjani 50% staažitasu vähendamise eest.

Aktis loetletud ehituslikud puudused on praeguseks põhiliselt kõrvaldatud. Järgmine reid tuleb töökodadesse.

Oige õnnetu näeb välja alles mõni aasta tagasi valminud 40kohaline autogaraaž

Mu vestlusraaslasteks on aseesimees Tõnu Rahula ja tarkliisestehhi juhataja Andrus Pajo, kes «Automi» organiseeritud turismigrupi kocsseisus tegid septembri teise poole sees paarinädalase bussimatka Saksa DVsse.

Enne teie reisi algust võttis kolhoosi juha'us seisukoha, et juhtul, kui teil seal õnnes'ub sõlmida majand'le kasulikke sidemeid, võtab majand' sõidukulud enda kanda.

tekkidega või veevärgi ja televiisoriga.

Täis värk, millele meil võrdselt vastu panna pole!

Meie nn. ametlik reisisiht oli Neubrandenburgi piirkonnas (Berliinist ca 180 km) asuvas Brohmis.

Õieti on seal Raikküla 9klassilise kooli sõpruskool. Sõprussidemed kestavad juba üle paarikümne aasta. Kuna sealne koolidirektor on siin käinud ja meie oma seal, siis nemad selle kohtu-

vastuvõtt. Tavaline maakool umbes 80 õpilase ja 19 õpetajaga. Liitklasse ei olnud, kuigi mõnes klassis oli ainult 2-4 õpilast. Õpilased olid väga suhtlemisaldid ja loomuliku vaba käitumisega. Riietuses meie omadest tunduvalt tagasihoidlikumad. Kool ei paistnud silma mingi jõukusega, kuid kõik oli tehtud kuidagi väga lapsesõbralikult.

Koolimajast siirdusime majandit tutvustavasse muuseumi,

rik asus mõnekümne kilomeetri kaugusel, siis ajaliimit ei võimaldanud sinna sõita.

Jutust selgus, et põhieemärk on neil võimalikult rohkem ja mitmekesisemat toodangut anda. Vabrikute läbilaskevõime on suur ja kasum korralik. Jõuluks pidavat neil kogu aastane kartul läbitöötatud olema. Peale uut aastat toodetakse siirupit jm.

Mööda hilissuvist Saksa DV-d

Kuidas läks? Kas sõiduraha jääb taskusse?

Kuidas võtta, kuid arvame, et põhiliselt olime ikka oma huvides ekskursioonil ja kolhoosi kanda jääks vahest airult see osa bussisõidu kulud'st (autohaas 10), mis tchti meid huvitavasse majandisse ja tagasi (ca 400 km ja tuli meie isiklikust vaalutast kinni maksta).

Ette rutates võime öelda, et eelkokkuleppe sõlmisime ikka ära.

Kui esmased turistim'jed kõrval'e jätta, siis kus kä'site, kellega kohtusite ja mida kasulikke õnnestus talletada?

Esiialgu kulges meie sõit 50 km enne Berliini esimese ööbimiskohta Spree kanalil kaldal asuvasse Hartmannsdorfi. Sealset Berliini automotoklubi väikesed suvemajad olid sisustatud igati kaasage'selt alates sööginõudest ja köögimasinatest ning lõpetades käterättide ja sule-

mise sealse LPGga organiseerisidki. LPG tähendab meie mõistes kolhoosi, õigemini ühistut, mis koosneb mitmest iseseisvast üksusest (kolhoosist). Sealne majand koosneb nagu kahest omaette osakonnast või kolhoosist: loomakasvatusest ja taimekasvatusest. Need on kumbki omaette finantseeritavad ja müüvad teineteisele oma toodangut. Peale selle on muidugi abiteenistused. Kokku töötas sealses ühistus umbes 800 inimest. Meie mõistes teatud väljaarendatud keskust seal ei olnudki. Tootmishooned (sigalad, laudad) leidub iga mõne kilomeetri järe'l paiknevates väiksemates keskustes. Oli küll üks lüpsikarja suurfarm.

Meid häiris, et tootmishooned paiknesid vahetult asulate läheduses ja nende hoonetega kaasaskäivad gaasipilved käisid kogu aeg üle pea.

Esimene kohtumine oli koolimajas. See ja südamlük

mi, kus üks kena vanapapi meid sügavas stagnavaimus vastu võttis. Tema jutu järgei hakkas see õige kommunistimipäike neil paistma 1946. aastast. 1949. a. leidsid, et vanaviisi enam elada ei kõlba ja astusid kolhoosi jne. Edasi järgnes meile läbi ja lõhki tuttav jutt. Muide, hiljem me selliseid ilukõnesid rohkem ei kuulnud.

Küllastasime suurfarmi (2000 lehma), õigemini selle ümbrust, sest sisse meid ei lubatud. Väliselt ei erinenud see meie omast eriti millegagi. Ainult farmi ümbrus oli hästi betoneeritud. Silohoidlad samasugused betoonist nagu meilgi, ainult poole laiemad. Ja mahlareostusi või ülejajavaid kogumiskaeve ei juhtunud nägema.

Tärglisevabrikuid kahjuks ei näinudki, olugi et neid olevat Saksa DVs 3 või 4, neist üks nende kandis. Meie ei taibanud kohe küsida ega nemad näidata. Kuna vab-Tundsim'e huvi, mis saab

sel juhul pulbist. Nemad vastasid, et pulp pannakse lahtisesse hoidlasse. Pealmine kiht läheb käärima, mille nad kõrvaldavad, kuid all on ilus pulp, mida talv läbi saab edukalt tarvitada. Mingit konservanti ei kasutata. Ka silode valmistamisel mitte.

Sigala sarnanes kangesti meie omaga. Osas plokkides söötmine käsikaru ja ämbri-ga. Ka sigala ümbrus tuli tuttav ette. Seest oli sigala hästi kuiv, metallrestidega. Põranda all sõnniku eemaldamise mehhanismid. Kasutatakse tavalisi standardseadmeid, mingeid omaloomingulisi seadmeid-mehhanisme märrata polnud.

Põhikapitali paigutus on ökonoomne. Ei märganud kasutult või tühjalt seisvaid hooned. Kõik, mis sobib ja kõlbab, peab toodangut andma. Piltlikult — sidrun pigistatakse lõpuni tühjaks.

Küsitles ERNI TAMMARU (Järgneb.)

Tulevikule mõeldes

1989. a. kasvatasid meil peeti 108 peret, neist kolhoosimaal 49 123 ha ninnal ja a'amaadel 59 peret, pind täpselt teadma a. Varuti 103 t peeti, sealhulgas kolhoosi maalt 415 t. Seagikus oli väga erinev. Kolhoosi maal raadi keskmiselt 337 ts/ha, par'm saak Riho Väilil 533 ts/ha, ma'alaim 73 ts/ha. 4'st perest 14 said seagiks üle 400 ts/ha. Alla 200 ts/ha said 3 peret.

Et osa'a varuda seemet õiges koguses, on palve kõi-gile, kes scovivad jät'ata peedikasvatamist kolhoosi maal või a'amaal kolhoosist saadud seemnega, sõlmida lepingud veel vara ras'a sees. Tingimused jääks'd üldiselt samadeks, ainult eta-

asuate suhtes karmistatakse tingimusi. Nimelt mõned inimesed puhastasid peedi ainult koorma pealmises kihis.

Inimesed on raskustes toidukartuli realiseerimisega. Kolhoosi müügikohustuse pii-res oleme nõus sõlmima lepingud ka kartuli realiseerimiseks kolhoosi kaudu. Inimene saab kätte 85% realiseerimisrahast. See on võrdne või natuke suurem kokkue'stu hinrast. Neid lepinguid rak'aksime sõlmima uuest aastast, kui on teada uu'd kokkuostuhinnad. Täpsemat infot saab p'caagronoomilt.

JAAK KILDVEE,
p'caagronoom

SAAME TUTTAVAKS

Kalju Torjus
Olga Rikovskaja
Jelena Petrova

— bussijuht
— farmi'õõline
— põllutõõline

JUUBELI PUHUL
50

Hilda Svistunova

PERE KASVU PUHUL

Marve Tiits ja Harry Vinter
— tütar

Maie ja Mati Pajula — poeg

SAAMA REINARS

sünd. 20. novembril 1939
surn. 8 novembril 1939

Vastutav toimetaja ERNI TAMMARU

Raikküla kolhoosi infoleht
Toimetus: 203502 Rapla
rajoon, Raikküla skj.
telefon 64 421; 64 475
Trükiarv 400

Tasuta
Maht 0,5 trükipoognat
Tellimise nr. 3670
Rapla Trükikoda
Rapla Kaida 2